

Jani Kempainen

20. syyskuuta 2022

Eduskunta
Talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Viite: UJ 19/2022 vp - U 26 2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rakennusten energiatehokkuudesta (uudelleenlaadittu)

Rakennusteollisuus RT ry:n lausunto Valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rakennusten energiatehokkuudesta (uudelleenlaadittu)

Rakennusteollisuus RT ry (RT) kiittää mahdollisuudesta lausua Valtioneuvoston kirjelmään UJ 19/2022 vp, joka on jatkokirjelmä keväällä tehdylle U 26/2022 kirjelmälle. U-jatkokirje käsittelee erityisesti ”REPowerEU-ehdotuksen” tuomia muutoksia rakennusten energiatehokkuusdirektiivin (COM(2022) 222 final) muuttamiseen. RT:n kannat aikaisempaan rakennusten energiatehokkuusdirektiivin muuttamiseen eivät ole muuttuneet, näistä lausuimme Talousvaliokunnalle 25.4.2022 päivätysssä lausunnossamme. Lausumme nyt vain 4.7.2022 päivätyn perusmuistion (YM2022-00250) mukaisesta sisällöstä.

Direktiiviehdotus sinällään on muuttunut parempaan suuntaan erityisesti uudisrakentamisen osalta. Isona ongelmana on kuitenkin edelleen olemassa olevia rakennuksia koskevat velvoitteet direktiivissä asetetussa aikataulussa.

EU-tasolla sopii parhaiten asetettavaksi tavoitteet, kannustimet sekä toteutuman seuranta ja arviointi. Toimenpiteistä päättäminen tulee jättää jäsenvaltioiden vastuulle. RT yhtyy valtioneuvoston kirjelmän näkemykseen, että jäsenvaltioille olisi jätettävä riittävästi harkintavaltaa toteuttaa tavoitteet kustannustehokkaasti omat erityistarpeensa ja -olosuhteensa sekä hiilineutraalisuustavoitteensa huomioiden. RT muistuttaa, että kustannustehottomiin investointeihin käytetyt varat ovat poissa tehokkaasti vihreää siirtymää edistävästä muista hankkeista.

RT seuraavassa antaa valtioneuvoston kirjelmän tiettyihin osiin omia huomioitaan.

Suomen kanta

Suomen kannan osalta RT yhtyy valtioneuvoston näkemyksiin. Myös RT pitää tärkeänä, että aurinkoenergian hyödyntämistä edistetään EU-alueella. Komission vaikutusarviointit ovat hyvin vajavaiset, tähän on jatkossa kiinnitettävä enemmän huomiota. Aurinkoenergian laajempi hyödyntäminen tullee vaikuttamaan mm. kaavoitukseen ja uudis- ja korjausrakentamisen, kuitenkin unohtamatta rakennusten olennaisia teknisiä vaatimuksia, erityisesti energiatehokkuutta.

Julkisten ja kaupallisten uudisrakennusten osalta myös RT voi hyväksyä ehdotetut velvoitteet ottaa käyttöön soveltuvat aurinkoenergiajärjestelmät, aikataulu on kuitenkin liian tiukka mm. mahdollisten kaavoitusvaikutuksien myötä. Uusien asuinrakennusten osalta on tärkeää, että sääntelyn tulee huomioida jäsenvaltioiden kansalliset olosuhteet, ilmasto-olosuhteet ja soveltuminen kansalliseen

energiajärjestelmään. RT pitää tärkeänä, ettei aurinkoenergiajärjestelmistä säädetä ehdotuksessa yksityiskohtaisesti, eikä esimerkiksi säädetä siitä, koskeeko asennusvelvoite aurinkosähkö- vai aurinkolämpöjärjestelmää.

Olemassa olevien julkisten ja kaupallisten rakennusten osalta ei tule antaa pakottavaa velvoitetta aurinkoenergiajärjestelmien asentamisesta, erityisesti sidottuna annettuun aikatauluun. Suomessa energiatehokkuuden parantaminen on sidottu laajamittaisiin korjauksiin, kun se on teknisesti ja taloudellisesti toteutettavissa. Sama periaate toimii hyvin myös aurinkoenergiajärjestelmien käyttöönoton osalta.

Taloudelliset vaikutukset

Lisätessään uuden artiklan aurinkoenergian hyödyntämisen osalta komissio ei ole tehnyt uusia vaikutusarviointeja. Tämä olisi kuitenkin tarpeellista erityisesti uusiutuvien energialähteiden investointeihin, energiajärjestelmään, kotitalouksien ja yritysten kustannuksiin sekä EU-alueen aurinkopaneelituotantokapasiteettiin liittyen.

Suomessa erityisesti aurinkosähkön hyödyntäminen on ollut voimakkaassa kasvussa jo useita vuosia. Tätä on lisännyt niin ARA:n myöntämät energia-avustukset kuin kotitalousvähennyksetkin. Viime aikoina rajusti lisääntynyt sähkön hinnan volatiliteetti ja hinnan nousu on myös lisännyt kiinteistön omistajien kiinnostusta aurinkosähköä kohtaan; järjestelmien taloudellinen kannattavuus on parantunut huomattavasti ja haasteena hankinnalle on tällä hetkellä ennemminkin aurinkosähköjärjestelmien saatavuus kuin hinnat. Myös lainsäädännölliset muutokset ovat helpottaneet ja yksinkertaistaneet aurinkosähkön hyödyntämistä niin asuinkerrostaloissa kuin pientaloissakin.

Rakennusvalvontojen mahdollista työmäärän nousua voidaan hillitä hyvillä periaatepäätöksillä mm. katoille tehtävien paneeliasennusten osalta, jolloin jokaista kohdetta ei tarvitse luvittaa erikseen.

Kunnioittavasti

RAKENNUSTEOLLISUUS RT ry

Aleksi Randell
toimitusjohtaja